

СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «Профілактика порушень зору»

I. Основна мета засвоєння курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Профілактика порушень зору» є оволодіння студентами знань, умінь і навичок про зміст і технологію профілактики порушень зору у школярів.

II. Місце освітнього компонента в програмі підготовки фахівців певної спеціальності/освітньої програми.

Освітній компонент «Профілактика порушень зору» дозволяє набути студентам здатність користуватися сучасними технологіями профілактики порушень зору учнів.

III. Завдання освітнього компонента

Основним завданням вивчення дисципліни «Профілактика порушень зору» є формування у майбутнього вчителя знань, умінь і навичок про зміст і технологію профілактики порушень зору у школярів, що є обов'язковим елементом професійної компетентності вчителя.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компонента

Студенти повинні знати:

- анатомічні особливості будови зорового аналізатора;
- фізіологічні особливості будови і функціонування зорового аналізатора;
- аномалії рефракції ока, особливості профілактики порушень зору у дітей;
- методи і методики профілактики порушень зору дітей шкільного віку.

Студенти повинні вміти:

- встановлювати взаємозв'язок між анатомічними порушеннями та патофізіологічними змінами у роботі органа зору та зорового аналізатора;
- визначати гостроту зору, сліпу пляму на сітківці ока;
- аналізувати анатомо-морфологічні та функціональні порушення роботи зорового аналізатора і виявляти їх відхилення від нормативних значень;
- використовувати методи і методики профілактики порушень зору у майбутній професійній діяльності;

V. Короткий зміст освітнього компонента

Тема 1. Вступ. Будова зорового аналізатора. Вчення про аналізатори. Роль аналізаторів у об'єктивному віддзеркаленні дійсності. Залежність інтелектуального розвитку людини від стану здоров'я зорового аналізатора. Знання про анатомію, фізіологію і патологію зорового аналізатору як елемент професійної компетентності вчителя основ здоров'я та вчителя початкової школи. Будова зорового аналізатора. Будова очного яблука. Сльозовий апарат. Сітківка. Будова сітківки ока. Пігментний шар сітківки. Фоточутливі рецептори. Нейрони сітківки. Хімічна основа зорового сприйняття. Провідний шлях аналізатора. Зорові нерви. Зорове перехрестя. Центри середнього мозку, таламусу і потиличної ділянки кори головного мозку.

Тема 2. Фізіологія зорового аналізатора. Фізика зору, світло та його сприйняття. Характеристика світла. Ахроматичні кольори. Хроматичні кольори. Змішання кольорів. Субтрактивне змішання кольорів. Зорові пігменти. Фотохімічні процеси в рецепторах сітківки. Теорія подвійності зору. Кольоровий зір. Закони кольорового зору. Теорії кольорового зору. Формування зображення на сітківці. Бінокулярний зір. Сприйняття глибини простору. Обробка сигналів у центральних відділах зорової системи. Обробка сигналів у верхніх бугорках. Обробка сигналів в зоровій корі. Рух очей. Обертальні рухи. Сакади. Період фіксації. Плавні рухи очей. Рух очей при розгляданні складних предметів. Рух очей при читанні. Зворотні сакади. Сприйняття руху зовнішніх предметів. Фі-феном. Акомодация. Рефракція. Сферична аберация. Хроматична аберация та акомодация. Внутрішньоочний тиск.

Тема 3. Аномалії рефракції. Профілактика порушень зору. Спазм акомодациї, короткозорість, далекозорість, астигматизм. Організація лікувально-профілактичної роботи у школі. Гігієнічна робота. Спільна робота офтальмолога та педагога. Методи і методики профілактики Впровадження в учбово-пізнавальну діяльність програм і методів профілактики порушень зору.

Тема 4. Методи і методики профілактики порушень зору.

Впровадження в учбово-пізнавальну діяльність програм і методів профілактики порушень зору.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра медико-біологічних і валеологічних основ охорони життя і здоров'я: доцент Шеремет І. В., асист. Василенко К. С.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких лекційних – 8 годин., семінарських – 10 годин, лабораторних – 8 годин, самостійної роботи – 64 годин.

Дисципліна вивчається у V семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення освітнього компоненту

1. Аветисов Э.С. Близорукость – М.: Медицина, 2002. – 288 с.
2. Литонік В. І., Антонік І. П. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури. К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 336 с.
3. Маруненко І. М., Неведомська Є. О., Бобрицька В. І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни. / І. М. Маруненко, Є. О. Неведомська, В. І. Бобрицька. – К.: ВД-Професіонал, 2004. – 479 с.
4. Маслова Н.М. Динаміка функціональних показників зорової системи дітей і підлітків в процесі навчання у школі: автореф. дис... канд. мед. наук. Донецький державний медичний університет ім. М. Горького. Донецьк, 2005. – 23 с.
5. Плахтій, П. Д. Вікова фізіологія. Теорія. Практика. Тести.: навч. посіб. / П. Д. Плахтій, М.П. Мисів, О.І. Циганівська. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський НУ ім. І. Огієнка, 2008. – 332 с.

IX. Система оцінювання: модульний контроль, залік.

Поточний контроль: здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу відповідно до розкладу та відповідно до робочої програми. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента шляхом усного опитування, перевірки конспекту. Контроль самостійної роботи студентів здійснюється під керівництвом викладача: консультації щодо найскладніших питань навчальної програми; робота з додатковою літературою, підготовка рефератів, захист виконаного студентом індивідуального навчально-дослідного проекту.

Підсумковий контроль: залік у V семестрі.